

[Hanne Reintoff.]

nisk-videnskabelige muligheder for at løse problemerne, og netop disse to faktorer er væsentlige for, at der ret tidligt opstod tanker om perspektivplanlægning overhovedet. Danmark er jo langt fra noget foregangsland heri, men står tilbage for en række lande. Selv om det ikke er populært, gælder det naturligvis først og fremmest de socialistiske lande, hvor en omfattende økonomisk planlægning er en afgørende del af selve systemet. Netop mens vi behandler regeringsgruppens redegørelse, står Sovjetunionen ved afslutningen af sin 8. femårsplan: Da Sovjetunionen i 1928-29 fremlagde den første, var vestlige politikere og økonomer lige ved at dø af grin. Senere har mere fremskredne lande ikke alene erkendt, at man tog fejl, men har også forsøgt at drage konsekvenserne af det; f. eks. har Frankrig lige siden anden verdenskrigs afslutning forsøgt at udarbejde og gennemføre femårsplaner.

Men fælles for alle planer i den vestlige verden — og det gælder også for den lidt sørgmodige redegørelse, vi behandler her — er, at ingen af dem går ud over kapitalismens principielle rammer. Ingen af dem indebærer afgørende indgreb i den private ejendomsret og dermed i den private ejers rådighed over samfundets produktionskræfter og hans udemokratiske eneret til at lede og fordele produktion og arbejde. Derfor bliver de såkaldte planer på disse i virkeligheden afgørende områder kun til henstillinger, og da det er fuldstændig frivilligt, om de private ejere vil følge dem, bliver resultatet også derefter, for det vil de kun, hvis det passer deres profithensyn.

Det er klart, at vi går ind for planlægning. Vi ønsker en effektiv planlægning, hvis målsætninger er en effektiv udnyttelse af alle landets hjælpemidler til fordel for den arbejdende og producerende befolkning og ikke som hidtil først og fremmest af hensyn til et stadig mindre mindretals interesser.

Vi ønsker en planlægning, som stiler mod udvikling og udnyttelse af hvert eneste menneskes fysiske og intellektuelle evner og kræfter, af landets råstoffer og geografiske muligheder, dvs. fremme af videnskab og forskning, hvor Danmark faktisk står tilbage for andre vestlige lande og med hensyn til forskning på mange måder virker som et u-land, der nasser på andres resultater. Det

gælder boligpolitik, det gælder sociale og sundhedsmæssige problemer, det gælder udbygning af transport og spredning af erhvervsmæssige investeringer. Men netop redegørelsens behandling og stort set negative holdning til disse problemer er afslørende ikke blot for regeringen, men for hele det danske systems fallit.

En virkelig effektiv og progressiv planlægning er ikke mulig uden indgreb i den private sektor og uden offentlig deltagelse på områder, som hidtil har været overladt til private. Også her som på andre områder er det bemærkelsesværdigt og beskæmmende, at Danmark og de andre skandinaviske lande trods mange års socialdemokratisk regime står betydeligt tilbage for andre lande, jeg kan nævne Østrig, Frankrig og Italien, hvor der dog findes en betydelig offentlig sektor inden for pengevæsen, produktion og transport.

Det er i øvrigt også betænkeligt, at man i stedet for at stille imod en ændring af disse misforhold ikke mindst fra socialdemokratisk side prøver at holde arbejderne hen med snak om fonds, der i virkeligheden er dobbeltudbytning og ikke noget som helst andet.

Redegørelsen nævner især 3 store udgiftsområder inden for vores offentlige sektor: uddannelse og forskning, sundhedsvæsen og sociale ydelser. Det er områder, som simpelt hen er nødvendige for samfundet, for dets herskende klasse og for dets udvikling. Når man står her fra borgerlig side og græder tørre tårer over vores socialpolitik, skal man ikke glemme, at socialpolitik i meget høj grad først og fremmest tjener til arbejdskraftens reproduktion og ikke har særlig mange menneskelige aspekter.

Fælles for de sociale ydelser er, at de koster penge uden umiddelbart at give noget udbytte til gengæld. I redegørelsens omtales de da også vældig flot som gratis ydelser, som ydelser, der stilles til rådighed nærmest som en gave, og der tales om offentlig støtte og indkomstoverflytning. Det, der foregår herhjemme for øjeblikket, er en køn form for indkomstoverflytning. I virkeligheden er f. eks. mange sociale ydelser, som i andre lande i langt højere grad end hos os betales af arbejdsgiverne.

Hvad mange af de anførte tal angår, adskiller redegørelsen sig ikke fra den alminde-